

VIJF DWAZE EN VIJF WIJZE MEISJES – ZIJN WIJ DAT?

Ik vond het bericht over de bruidsmisjes in Jacques' laatste nieuwsbrief pertinent en interpellierend. Stel inderdaad maar eens voor dat je zelf een van die meisjes was die niet genoeg olie hadden!

Meestal wordt de parabel uit Matteüs 25 gebruikt als waarschuwing in het kader van de eschatologie (einde van de wereld): Je moet klaar zijn voor Jezus' wederkomst! Maar wat betekent dit? Op uitkijk staan? Op de loer liggen om geen enkel 'teken van de eindtijd' te missen? Berekeningen maken om niet verrast te worden door de wederkomst? Zorgen dat je absoluut volmaakt bent?

Eerste lectuur: een sombere parabel

De sfeer is somber en zwaar en boezemt veel lezers schrik aan: wijs en dwaas / binnen gaan of buiten blijven staan... Milieus die erg gericht zijn op de gebeurtenissen van het einde zetten dit nog extra in de verf: je moet klaar zijn, en zeker niet inslapen... of je mist je kans! Ben ik wijs? Bent u wijs?

Zelf las ik ooit op het internet een hele indringende reactie op deze parabel: *“Baf, met een enorme klap is de deur dicht. Zij die gereed waren, gingen met hem de bruiloftszaal binnen, en de deur werd gesloten. Dit afschuwelijke beeld blijft hangen bij het lezen van het evangelieverhaal. Zal het bij God en zijn koninkrijk echt zo zijn dat de ene helft buiten wacht, terwijl de andere helft binnen feest viert? Het staat er wel en dat stoort me aan dit verhaal: Waarom zet de bruidegom de deur niet open? Kan toch gebeuren, olie vergeten foutje, sorry hoor!”*

Koninkrijk der hemelen (of: van God):

“Dan zal het met het koninkrijk van de hemel zijn als met tien meisjes...” ‘Het Koninkrijk’ is het thema van veel parabels: de zaaier (het evangeliewoord opnemen zodat het vrucht kan dragen), zuurdesem (iets wat werkzaam is), onkruid niet uitrukken, schuld kwijtschelden. Steeds weer worden concrete, praktische levensaspecten toegelicht. En het kader: de wereld, het leven, de gemeenschap zoals God dit droomt voor de mens!

Een belangrijk element hierbij is het idee van een bruiloft. Feest! Jezus heeft het over iets wat echt wel de moeite waard is. Ook in andere parabels is dat vaak het geval (graan dat overvloedig vrucht opbrengt, een schat, een parel, een wijngaard...). Sommigen denken hierbij onmiddellijk aan een ‘feest in de hemel of het paradijs’, terwijl Jezus vaker sprak over een leven gekruid door het evangelie (lees bv. maar eens wat Jezus zegt over blijdschap versus triest vasten in Matteüs 9.14-17).

Wachten...

De bruidegom blijft uit... daar kunnen we ons wel iets bij voorstellen. De christelijke wereld wacht al 2000 jaar. Let wel: het gaat niet om het al of niet slaperig zijn en inslapen... Slapen doen ze alle tien! Een toch wel geruststellende gedachte in een context (religie) waar je soms de indruk hebt dat het nooit genoeg is. Rust mag! **“Wees dus waakzaam, want je weet niet op welke dag of tijdstip hij komt...”** Zelfs de 5 wijze meisjes zijn uiteindelijk verrast.

Wijs en dwaas...

Alles draait rond de lamp en reserveolie... Olie vergeten is flagrant in het oosten... De meisjes zijn er om te zorgen dat er licht is, dat is hun taak! Het gaat dus om iets **wat absoluut normaal** zou moeten zijn! Dit wordt bevestigd door het toch wel strenge verdict. Wat fout liep moet dus in werkelijkheid te maken hebben met iets dat belangrijk is, en niet met een of ander randgebeuren. Merk ook op dat de olie niet mededeelbaar is...

Het begrip ‘WIJS’ kan ons op het verkeerde been zetten. Verstandig zijn, slim, intelligent, goede punten halen...?

Het Griekse woord **Fronimos** – wijs - komt slechts 7x voor bij Matteüs (4x in onze parabel). De andere keren is de context veelbetekenend: **Matteüs 7.24-27, aan het slot van de bergrede**: wie is de **wijze** man die zijn huis bouwt, niet op het zand, maar op de rots? **“Hij die mijn woorden hoort en ze ook doet”**. En tegenovergesteld?

Dwaas: hij die hoort maar niet doet..." het woord '**moros**' ligt ook aan de basis van het woord '**moraino**' (zout dat zijn smaak al of niet verliest -Mt 5.13). Een 'wijze' is een smaakmaker in het leven!

Mt. 24.45 Ook in zijn redevoering over 'tekenen der tijden' sluit Jezus af met iets over 'wijzen' (FRONIMOS): de wijze dienaar is hij die goed handelt

en zorg draagt voor zijn mededienaren.

Telkens gaat het dus over het concrete leven, hoe je in het leven staat, wat je levenshouding is...

Het beeld spreekt aan. Een mooie lamp... die echter zonder nut is, want geen inhoud. Hoe kun je licht geven? Wat betekent het niet smakeloos zijn? In het Johannesevangelie is het bijzonder duidelijk wat Jezus' grote bezorgdheid was kort voor zijn vertrek: "**Een nieuw gebod geef ik u: Heb elkaar lief...**" En ook: "**Hieraan zullen de mensen zien dat jullie mijn discipelen bent: als je elkaar liefhebt !**" Zo makkelijk is het, en ook zo moeilijk.

En de context?

De hele context van de parabel over de wijze en dwaze bruidsmisjes is overduidelijk. Wat baat een mooie tempel, als die verworden is tot een symbool van trots en elitair religieus denken? (**Begin van Mat 24**). Wat baat een mooie vijgenboom (van ver) als er geen vruchten zijn? (**Mat 21**) Wat baat het 'ja te zeggen', als je niet tot daden overgaat? (**Mat 21:28-31**). Wat baten talenten als er niets mee gebeurt? (**Mat 25**). Wat baat een lamp, hoe mooi ook, als ze geen licht geeft? Geen woorden, maar daden!

Lampen zonder reserveolie...

Olie vergeten is flagrant in het oosten. Het Griekse woord duidt op olijfolie. Kostbare olijfolie was overal voor nodig: voor licht, voor de bereiding en op smaak brengen van voedsel, om leder te beschermen, om wonden te verzachten, om te zalven...Het was ook een teken van rijkdom, zegen, vreugde, feest (Psalm 23, Hebr 1.9, Psalm 45.8).

In christelijke middens wordt ook vaak verwezen naar de **heilige geest**. Dit beeld komt uit het boek van de profeet Zacharia (hoofdstuk 4), waar sprake is van een lamp met oliereserves. In het vers 6 wordt dan gesteld: '**Niet door kracht of door geweld, maar door mijn Geest, zegt de Heer der heerscharen.**'

Misschien is het nuttig om in dit kader ook Paulus te citeren: "**De vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die daar iets tegen heeft.**" (Galaten 5.23) Iets wat ons allemaal aanspreekt, toch?

Om af te ronden...

Het accent ligt bij Jezus duidelijk op het **handelen in de 'tussentijd'** (niet passief 'wachten'). Handelen met wijsheid. Actief en concreet. Het is niet de bedoeling om met 'een lamp' (of wat dan ook) te staan pronken die, als het erop aankomt, geen licht geeft. De parabel wijst op het contrast tussen nuttig zijn of nutteloos, schitteren aan de buitenkant of echt van nut en dienstbaar zijn, toegewijd of achteloos. Weet wie je bent, wat je bent, wat je taak is... en ga er dan voor! Geef licht. Draag vrucht. Zorg voor FEEST!

P.S. Soms zijn lezers geschokt door de weigering van de vijf wijze meisjes om hun olie te delen met de vijf minder fortuinlijke. Leert Jezus niet dat delen belangrijk is? Niemand kan echter handelen in de plaats van een ander. Ook moet je niet wachten om goed te zijn en goed te doen. Iedereen is persoonlijk verantwoordelijk... hier en nu. En toch zit die weigering van die meisjes ons vaak niet lekker. Maar misschien rekende Jezus wel op dat ongemakkelijke gevoel. Misschien wilde hij juist bekomen dat we er zouden over nadenken, en het vaste besluit zouden nemen om echt alles te doen wat we kunnen om te voorkomen dat onze naaste 'uit de boot' valt (of: voor de deur blijft staan...).

AGENDA

Sabbat 20 september komt Nadine Van Parys preken.

Sabbat 27 september: inleiding op het nieuwe sabbatschool kwartaal over Jozua (kerk Antwerpen).

Sabbat 4 oktober: geestelijke congres Brussel.

Donderdag 25 september: bijbelzoom om 19.30 uur

email: johdelam@gmail.com GSM (bellen / whatsapp): 0498 45 16 84 SKYPE: johan.delameillieure

